

Sive, kan tage endelig Beslutning i alle Tilfælde; der kan være mange Ting, hvorom den kun vil faae en raadgivende Stemme, og som dog skulle til Nøgdsagen. For en Deel Aar siden har jeg med en halv Snees andre Mænd, hvoriblandt flere af Hovedstadens anseete Geistlige, sluttet mig til et Forslag om en Kirkeforfatning, som vi udsendte til Underkrift rundt om i Landet og indsendte til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, men da gik vi Alle ud fra, at den Forsamling, som derefter skulle indrettes, kun skulle være raadgivende, og selv om man gaaer ud fra, at den i reent religiøse Spørgsmaal kunde faae besluttende Myndighed, er jeg overbevist om, at den paa det materielle Gebeet maatte være raadgivende, saa at den ærede Nøgdsagsmands Øtringer selv i dette Tilfælde ikke ere fuldkommen rigtige. Den ærede Nøgdsagsmand nævnte Ordet „Partisag“, et Ord, som Taleren efter den Betoning, han lagde derpaa, maatte mene ikke klang godt her; men han maa vide, at i denne Sag er „Partisag“ ikke noget slet Udtryk; han maa vide, at han, lige saa lidt som vi Andre ganske kan frigjøre sig for at tage Deel i Partisager og virke for dem, og dette Ord kan derfor her ikke have den Betydning; som han syntes at ville lægge i det. Enhver Sag er jo i Grunden en Partisag, thi i intet Land have Alle samme Mening, men saasnart der udvikler sig forskjellige Meninger om en Sag, bliver det en Partisag, idet Nogle ere imod, Andre for. Dette siger altsaa ikke Noget med Hensyn til Lovforslagets Egenstaber eller for, at det skulle forkastes. Det ærede Medlem gik ud fra, at Menigheden er det Blivende, det Bestaaende i Folketirken, og at Præsten er det Vexlende; men det er ikke Tilfældet; thi efter Lovens om Sognebaandets Løsning er den enkelte Menighed jo ikke blivende. Ja, de, der blive siddende hjemme hos Sognepræsten, ere det, men det er kun en Deel af Menigheden; de Andre ere det ikke, og naar man her vil holde sig til det aandelige Gebeet, kan man allermindst sige, at Menigheden er blivende. En Menighed er blivende, naar Sognepræsten tilhører den, men naar han gaaer af, og det ikke er Tilfældet med hans Eftermand, kan det blive en Menig-

hed, der ikke er blivende; det beroer Altsammen paa Forholdet mellem Menigheden og den Præst, der til enhver given Tid er der, om det skal blive en blivende Menighed eller ikke. — Ja, jeg er bange for, at jeg allerede har opholdt det ærede Ting for længe, men det Materiale, der var givet fra de ærede Taleres Side, var saa rigt, at jeg, uagtet jeg har gjort mig Umage for at lade en heel Deel ligge, som der for Øvrigt var Opfordring til at omtale, dog ikke har kunnet fatte mig kort. Jeg skal derfor hermed slutte.

Varfod: Siden jeg forlangte Ordet, har baade den ærede Nøgdsagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds (P. C. Olsen) og nu den ærede Nøgdsagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) havt det, og de have omtalt en heel Deel af det, jeg havde tænkt at beskæftige mig med. Jeg haaber derfor saameget mere at kunne fatte mig i Korthed, og navnlig kan jeg ikke noksom takke den ærede Nøgdsagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds, (P. C. Olsen), der, saavidt jeg skjønner, paa det Klarest godtgjorde, at der ikke var Stygge af Sandhed i, hvad den ærede Nøgdsagsmand for Odense Amts 1ste Valgkreds (Faber) havde fremført om, at dette Lovforslag skulle være skrevet i et enkelt Partis Interresse, et Parti, som han nærmere betegnede, og som han vil vide, at baade jeg og mange flere her i Nøgdsagen glæde os ved at tilhøre. Da imidlertid den ærede Nøgdsagsmand for Sorø Amts 4de Valgkreds (P. C. Olsen) har svaret ham saa godt, saa grundigt og saa smukt, har han tillige befriet mig for Fristelsen til, at gaae ind paa den ærede Nøgdsagsmands Tale i det Hele og befriet mig for den Fristelse at give ham, efter et gammelt Ord, jeg vil ikke sige „Naar for Uspødent“, thi det haaber jeg, jeg vel skal tage mig iagt for, men derimod „Uspødent for Naar“

Formanden: Jeg vil dog gjøre den ærede Taler opmærksom paa, at naar han udtaler, at han finder det upassende selv at udtale sig paa den Maade, som han først nævnte, saa maa det være endnu mere upassende at betegne en Andens Udtalelse paa denne Maade.